

 LIETUVOS GELEŽINKELIAI	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Rizikos ir atitiktis
Nacionalinio saugumo atitikties politika	P/FN14/LTG

PATVIRTINTA
AB „Lietuvos geležinkeliai“ valdybos
2025-06-17 sprendimu Nr. SPR-VL(LTG)-
23/2025

NACIONALINIO SAUGUMO ATITIKTIES POLITIKA

	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Rizikos ir atitiktis
Nacionalinio saugumo atitikties politika	P/FN14/LTG

 LIETUVOS GELEŽINKELIAI	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Rizikos ir atitiktis
Nacionalinio saugumo atitikties politika	P/FN14/LTG

Turinys

1. Įvadas	Error! Bookmark not defined.
2. Sąvokos	Error! Bookmark not defined.
3. Bendrosios nuostatos	5
4. Nacionalinio saugumo atitikties valdysenos modelis	7
6. Baigiamosios nuostatos	10

	LIETUVOS GELEŽINKELIAI	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Rizikos ir atitiktis
Nacionalinio saugumo atitikties politika		P/FN14/LTG

1. Įvadas

- 1.1. Nacionalinio saugumo atitikties politika (toliau – Politika) nustato AB „Lietuvos geležinkeliai“ (toliau – LTG) įmonių grupės strateginį ir vieningą požiūrį į nacionalinio saugumo atitikties užtikrinimą, kuris kyla iš LTG įmonių grupės, kurios atitinkamos įmonės laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiomis įmonėmis, statuso bei iš to kylančios pareigos veikti laikantis nacionalinio saugumo interesų.
- 1.2. Politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos (toliau – LR) Nacionalinio saugumo strategija, LR Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu, LR Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu bei kitais nacionalinį saugumą reguliuojančiais teisės aktais. Politika galioja tiek, kiek jos nuostatos neprieštarauja LR ir Europos Sąjungos teisės aktams, o, esant prieštaravimams, – taikomos aukštesnę teisinę galią turinčios ar specifinę veiklą reguliuojančios nuostatos.
- 1.3. LTG įmonių grupės vidaus dokumentai, susiję su nacionalinio saugumo atitikties užtikrinimu, neturi prieštarauti Politikos nuostatomis ir, esant prieštaravimams, turi būti laikomasi šios Politikos nuostatų, o prieštaraujantys vidaus teisės aktai – atnaujinti vadovaujantis šia Politika.
- 1.4. Ši Politika taikoma LTG įmonių grupės įmonėms, veikiančioms Lietuvos Respublikoje. Politika taikoma tiek, kiek šie juridiniai asmenys dalyvauja nacionalinio saugumo atitikties veiklose, o jos nuostatos įgyvendinamos per vidaus procedūras bei veiklos procesus.
- 1.5. Politika yra neatskiriama LTG verslo atsparumo dalis, o jos įgyvendinimą koordinuoja LTG Nacionalinio saugumo atitikties vadovas.
- 1.6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijas vykdančios LTG įmonių grupės įmonės atžvilgiu šios Politikos nuostatos galioja ir taikomos tiek, kiek tai neprieštarauja teisės aktais reglamentuojamiems viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo savarankiškumo, nepriklausomumo, finansinio skaidrumo principams, veiklų kryžminio subsidijavimo draudimui ar kitoms teisės aktuose nustatytoms veiklos sąlygoms.

2. Sąvokos

- 2.1. Šioje Politikoje vartojamos toliau pateiktos sąvokos:

Sąvoka	Apibrėžimas
LTG įmonių grupė / LTG grupė	Įmonių grupė, kurią sudaro LTG ir jos tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuojami ūkio subjektai
Nacionalinio saugumo atitiktis	LTG įmonių grupėje taikomų teisinių, techninių ir organizacinių priemonių visuma, skirta užtikrinti, kad LTG įmonių grupės veikla neprieštarautų ir atitiktų Lietuvos Respublikos teisės aktų bei Valstybės institucijų reikalavimus, reglamentuojančius nacionalinio saugumo užtikrinimą

 LIETUVOS GELEŽINKELIAI	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Rizikos ir atitiktis
Nacionalinio saugumo atitikties politika	P/FN14/LTG

Sąvoka	Apibrėžimas
Viešoji geležinkelių infrastruktūra	Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausanti geležinkelių infrastruktūra, skirta visuomenės ir ūkio subjektų poreikiams tenkinti – keleiviams, bagažui ir (ar) kroviniams vežti
Kritinė infrastruktūra	LTG įmonių grupės valdomi, naudojami ar prižiūrimi geležinkelių tinklai, logistikos centrai, valdymo ir kitos technologinės sistemos, taip pat kitas turtas, kurio sutrikimas ar pažeidimas gali turėti reikšmingos įtakos LTG įmonių grupės veiklos tęstinumui, geležinkelių transporto paslaugų saugumui ar gali kelti pavojų Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui
Nacionaliniam saugumui svarbus sandoris	Sandoris, kuris pagal savo pobūdį, mastą ar sandorio šalių tapatybę gali turėti arba turi reikšmingos įtakos įmonės veiklos tęstinumui, jos valdymo, informacijos, technologijų ar turto kontrolės pasikeitimui, ir dėl to kelti riziką Lietuvos Respublikos ar jos strateginę infrastruktūrą valdančių ar aptarnaujančių subjektų gebėjimui užtikrinti nacionalinį saugumą
Verslo interesų saugumas	LTG įmonių grupės gebėjimas užtikrinti strateginių, ekonominių, technologinių ir veiklos tęstinumui būtinų interesų apsaugą nuo grėsmių, kurios gali turėti reikšmingos įtakos įmonių grupės stabilumui, valdymui, kritinės infrastruktūros patikimumui ir nacionalinio saugumo užtikrinimui
Personalo patikimumas	LTG įmonių grupės darbuotojų, kurių pareigos susijusios su nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiomis funkcijomis, įslaptinta informacija, strateginiu turtu ar sprendimų priėmimu, vertinimo visuma, apimanti teisinių, saugumo, profesinės elgsenos ir lojalumo aspektų įvertinimą, siekiant užtikrinti, kad šie asmenys nekeltų rizikos įmonių grupės veiklos saugumui, kritinių funkcijų tęstinumui ar nacionalinio saugumo užtikrinimui
Įslaptinta informacija	Informacija, kuriai teisės aktų nustatyta tvarka suteiktas slaptumo lygis ir kurios atskleidimas gali padaryti žalos Lietuvos Respublikos saugumui, gynybiniams pajėgumams, konstitucinei santvarkai, esminiams valstybės ar visuomenės interesams, taip pat LTG įmonių grupės strateginiams, operaciniams ar saugumo interesams, ir kurios apsaugai taikomi specialieji reikalavimai, nustatyti Lietuvos Respublikos teisės aktuose
Verslo atsparumas	LTG įmonių grupės gebėjimas užtikrinti veiklos tęstinumą, kritinių funkcijų išlaikymą ir greitą atsigavimą, veiksmingai reaguojant į vidaus ir išorės grėsmes, taip pat išlaikyti patikimus, nacionalinio saugumo reikalavimus atitinkančius santykius su partneriais, tiekėjais ir kitais svarbiais suinteresuotais subjektais

 LIETUVOS GELEŽINKELIAI	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Rizikos ir atitiktis
Nacionalinio saugumo atitikties politika	P/FN14/LTG

Sąvoka	Apibrėžimas
Funkcija	Aukščiausio lygio LTG įmonių grupės veikla (pagrindinės funkcijos, korporatyvinės funkcijos ir vidaus auditas)
Parengtis	LTG įmonių grupės institucinis ir operacinis pasirengimas laiku atpažinti, įvertinti ir valdyti grėsmes ar sutrikimus, užtikrinant efektyvų reagavimą, veiklos tęstinumą ir nacionalinio saugumo reikalavimų laikymąsi
Objektas	Tai modelio (pvz. proceso, organizacinės struktūros) elementas, turintis tam tikrų požymių, pvz., proceso / veiklos objektas
Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesai	Lietuvos valstybės saugumui gyvybiškai svarbūs interesai, apimantys valstybės suvereniteto, teritorijos vientisumo, konstitucinės santvarkos, visuomenės stabilumo, gyvybiškai svarbios infrastruktūros, ekonominės ir energetinės sistemos, informacinės erdvės, karinių pajėgumų, gyventojų gerovės bei pagrindinių teisių ir laisvių apsaugą, kaip jie suprantami pagal Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymą, Nacionalinio saugumo strategiją bei kitus susijusius teisės aktus
Subjektas	Fizinis ar juridinis asmuo, kita organizacija, jų padalinys ar asmenų grupė, su kuriais LTG įmonių grupė ketina ar galimai ketina bendradarbiauti, sudaryti sandorius ar kurie kitaip dalyvauja veiklose, galinčiose turėti poveikį nacionalinio saugumo interesams, kritinės infrastruktūros saugumui ar LTG įmonių grupės veiklos patikimumui
Grėsmė Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui	Tai bet kokia veika, situacija ar aplinkybė, dėl kurios gali būti pažeistas Lietuvos Respublikos suverenitetas, teritorijos vientisumas, konstitucinė santvarka, gynybiniai pajėgumai, valstybės institucijų, strateginių objektų, informacinių sistemų ar infrastruktūros saugumas, visuomenės stabilumas arba kiltų pavojus gyvybiškai svarbiems valstybės interesams. Grėsmė gali būti tiesioginė arba netiesioginė, išorinė arba vidinė, taip pat apimanti hibridinio, ekonominio, informacinio, kibernetinio ar kitokio pobūdžio poveikio priemones

3. Bendrosios nuostatos

- 3.1. **Politikos paskirtis** – LTG įmonių grupėje nustatyti ir nuosekliai taikyti bendrus principus, mechanizmus ir atsakomybes, užtikrinančias LTG įmonių grupės atitiktį nacionalinio saugumo reikalavimams.
- 3.2. Nacionalinio saugumo atitiktis LTG įmonių grupėje įgyvendinama per konkrečius atitikties elementus, kurie daro poveikį atitinkamoms veiklos sritims siekiant apsaugoti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbius objektus.
- 3.3. **Nacionalinio saugumo atitikčiai ir LTG įmonių grupės saugumui svarbūs objektai:**
 - 3.3.1. Personalas;

 LIETUVOS GELEŽINKELIAI	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Rizikos ir atitiktis
Nacionalinio saugumo atitikties politika	P/FN14/LTG

- 3.3.2. Turtas (įskaitant finansus);
- 3.3.3. Informacija;
- 3.3.4. Veikla;
- 3.3.5. Reputacija.
- 3.4. **Nacionalinio saugumo atitikties sritys:**
 - 3.4.1. Personalo saugumas;
 - 3.4.2. Fizinis saugumas;
 - 3.4.3. Informacijos saugumas;
 - 3.4.4. Kibernetinis saugumas;
 - 3.4.5. Sandorių/bendradarbiavimo saugumas;
 - 3.4.6. Korupcijos prevencija;
 - 3.4.7. Veiklos tęstinumas.
- 3.5. **Nacionalinio saugumo atitikties elementai:**
 - 3.5.1. Kritinės infrastruktūros apsauga, veikiama siekiant užtikrinti LTG įmonių grupės kritinės infrastruktūros patikimumą ir apsaugą nuo fizinių, hibridinių bei kitų saugumo grėsmių ir rizikų;
 - 3.5.2. Sandorių patikra ir valdymas, veikiama siekiant įtvirtinti veiklos principus ir praktikas, leidžiančias užtikrinti nacionaliniam ir (ar) LTG įmonių grupės saugumui svarbių sandorių kontrolę.
 - 3.5.3. Personalo patikimumas, veikiama siekiant užtikrinti, kad prieigą prie saugumo požiūriu reikšmingų funkcijų ir informacijos turėtų tik tinkamai įvertinti, nepriekaištingos reputacijos asmenys;
 - 3.5.4. Įslaptintos informacijos valdymas, veikiama siekiant sukurti veiksmingą sistemą, atitinkančią įslaptintos informacijos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus;
 - 3.5.5. Parengtis, veikiama siekiant integruoti mobilizacinio pasirengimo ir gynybinio mobilumo aspektus į LTG įmonių grupės veiklą;
 - 3.5.6. Bendradarbiavimas su institucijomis, veikiama siekiant užtikrinti nuolatinį ir struktūruotą bendradarbiavimą su nacionalinį saugumą užtikrinančiomis institucijomis;
 - 3.5.7. Kibernetinis ir informacinis saugumas, veikiama siekiant užtikrinti LTG įmonių grupės informacinių sistemų, technologinių tinklų ir informacijos apsaugą nuo kibernetinių, techninių bei informacinių grėsmių;
 - 3.5.8. Grėsmių ir pažeidžiamumų vertinimas, veikiama siekiant užtikrinti sistemingą rizikų identifikavimą, jų reikšmingumo nustatymą ir valdymo sprendimų pagrindimą.
- 3.6. Siekiant užtikrinti LTG, kaip nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, verslo interesų apsaugą, rizikų valdymą, atitiktį teisės aktams bei aukščiausią skaidrumo ir patikimumo lygį, LTG įmonių grupės sprendimai ir valdysena turi atitikti šias nuostatas:
 - 3.6.1. LTG įmonių grupė bendradarbiauja tik su subjektais, kurie nekelia grėsmės LR nacionalinio saugumo interesams.
 - 3.6.2. Sprendimai dėl atsisakymo sudaryti ar vykdyti sandorius yra pagrindžiami teisės aktų reikalavimais, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos koordinavimo komisijos (toliau – NSK) ar kitų kompetentingų institucijų išvadomis, turima ar gauta informacija, įskaitant oficialius raštus, rekomendacijas, institucijų pozicijas, viešai prieinamą ar analitinę informaciją

	LIETUVOS GELEŽINKELIAI	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Rizikos ir atitiktis
Nacionalinio saugumo atitikties politika		P/FN14/LTG

apie sandorio šalis ar jų ryšius, jeigu ši informacija pagrįstai leidžia vertinti, kad konkretus subjektas, jo veikla ar ryšiai kelia ar gali kelti grėsmę LR nacionalinio saugumo interesams ir, kai taikytina, LTG įmonių grupėje taikomu rizikų vertinimu ar jų valdymo praktika. Tais atvejais, kai iš teisės aktų, įskaitant, bet neapsiribojant, LR Geležinkelių transporto kodekso, LR Konkurencijos įstatymo, viešuosius pirkimus reguliuojančių teisės aktų ir kt., reikalavimų kyla pareiga atitinkamas paslaugas teikti ar jas įsigyti LTG įmonių grupė vykdo šiame punkte įtvirtintą pareigą nepažeisdama privalomų teisinių įsipareigojimų. Jeigu po sandorio sudarymo atsiranda naujų arba paaškėja anksčiau nežinomų ar nusišlėptų aplinkybių, iš kurių galima daryti pagrįstas išvadas, kad sandoris neatitinka nacionalinio saugumo reikalavimų, LTG įmonių grupė, įvertinusi teisinių įsipareigojimų apimtį, inicijuoja visų reikalingų teisinių, organizacinių ar kitų priemonių taikymą sandorio vykdymui sustabdyti ar jį nutraukti arba taiko rizikos valdymo priemones sandoriui vykdyti.

4. Nacionalinio saugumo atitikties valdysenos modelis

- 4.1. Nacionalinio saugumo atitikties veiklų valdymas LTG įmonių grupėje grindžiamas trijų linijų modeliu (angl. *Three Lines Model*), kuris užtikrina aiškų atsakomybės pasiskirstymą, veiklų koordinavimą ir nuoseklų Politikos įgyvendinimą:
 - 4.1.1. **Pirmoji linija** – padalinių, funkcijų ir veiklų vadovai, atsakingi už nacionalinio saugumo reikalavimų taikymą savo kuruojamose srityse, grėsmių ir pažeidžiamumų vertinimą bei tinkamų valdymo priemonių įgyvendinimą.
 - 4.1.2. **Antroji linija** – verslo atsparumo funkcija, įskaitant rizikų valdymo, atitikties, veiklas, bei nacionalinio saugumo atitikties vadovas, kurios koordinuoja, prižiūri ir konsultuoja pirmąją liniją, taip pat palaiko nacionalinio saugumo kultūrą organizacijoje.
 - 4.1.3. **Trečioji linija** – vidaus auditas (jei taikoma) ir išorės priežiūros institucijos (pvz., LR Valstybės saugumo departamentas, NSK), kurios vertina pirmųjų dviejų linijų veiksmingumą, teikia metodines rekomendacijas ar priežiūros įžvalgas.

	LIETUVOS GELEŽINKELIAI	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Rizikos ir atitiktis
Nacionalinio saugumo atitikties politika		P/FN14/LTG

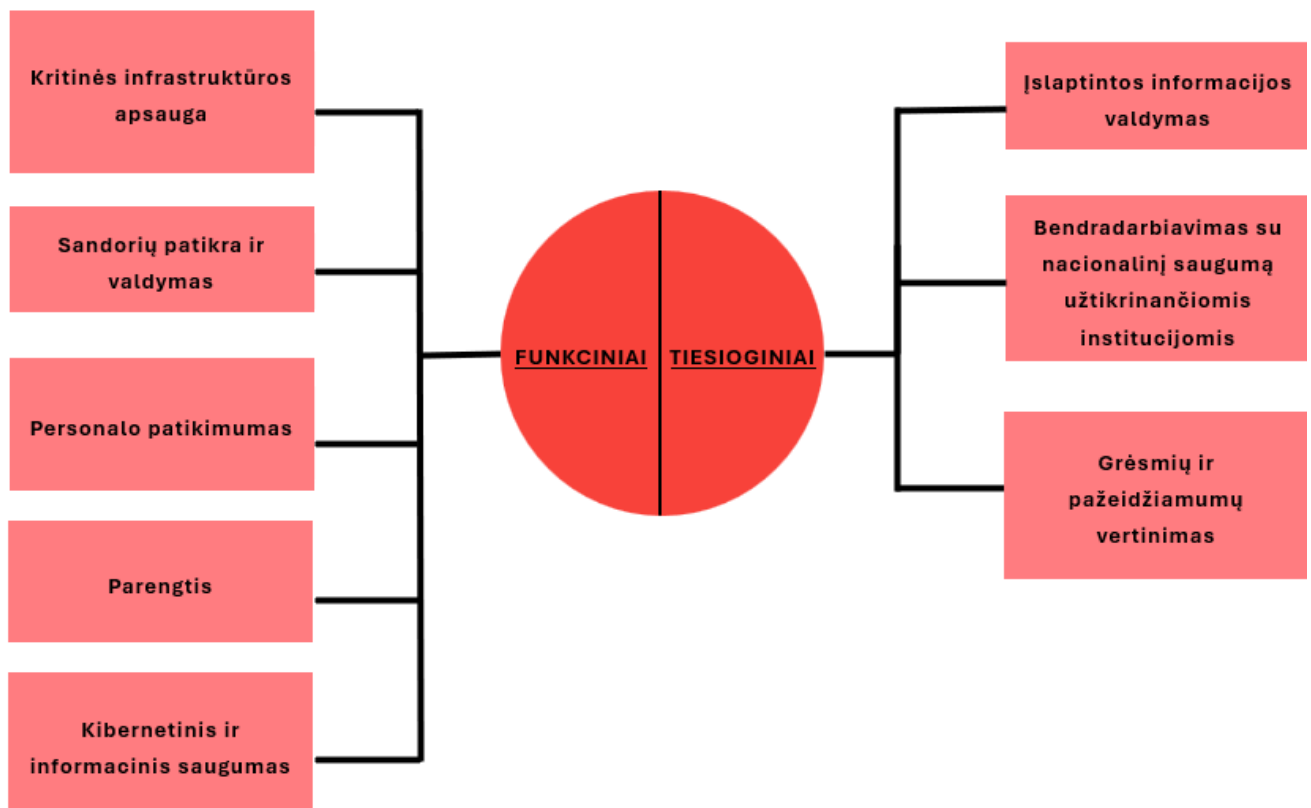
- 4.2. Nacionalinio saugumo atitikties valdymo modelis nustato atsakomybių, sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo architektūrą bei stebėseną, skirtą nuosekliai nacionalinio saugumo atitikties užtikrinimo sistemai LTG įmonių grupėje. Nacionalinio saugumo atitikties valdysena yra centralizuota ir standartizuota, o įgyvendinimas – iš dalies centralizuotas. Šio modelio veikimas grindžiamas nuolatiniu žiediniu ciklu, kurio etapai pavaizduoti žemiau pateiktoje schemoje:

- 4.3. Už Politikos įgyvendinimą atsakingas LTG įmonių grupės generalinis direktorius ir visų LTG grupės įmonių generaliniai direktoriai. LTG Verslo atsparumo direktorius užtikrina Politikos įgyvendinimą ir kontrolę. Politikos įgyvendinimo koordinavimą, metodinę priežiūrą bei su nacionalinio saugumo atitiktimi susijusių veiklų organizavimą vykdo LTG nacionalinio saugumo atitikties vadovas.
- 4.4. LTG Rizikų ir atitikties vadovas užtikrina, kad nacionalinio saugumo atitikties reikalavimai būtų integruoti į bendrą LTG rizikų ir atitikties valdymo sistemą, teikia metodinę paramą, vykdo kontrolės mechanizmų kokybės stebėseną ir vertina su nacionaliniu saugumu susijusių rizikų valdymo efektyvumą.
- 4.5. Politikos įgyvendinimas ir taikymas apibrėžiamas detalizuojančiuose vidaus teisės aktuose (metodikoje ir procesuose), kuriuos tvirtina LTG Verslo atsparumo direktorius.
- 4.6. Nacionalinio saugumo atitikties vadovas atsako už:
- 4.6.1. Politikos įgyvendinimo koordinavimą LTG įmonių grupėje, įskaitant metodikos rengimą, tobulinimą ir taikymo priežiūrą;
 - 4.6.2. Politikos turinio ir nuostatų aktualumą, jos nuoseklų taikymą LTG grupėje, vidaus dokumentų suderinamumą su Politika;
 - 4.6.3. Už atitikties nacionaliniam saugumui (pirma linija) kontrolę;
 - 4.6.4. Grėsmių ir pažeidžiamumų vertinimą bei informacijos teikimą vadovybei;
 - 4.6.5. Įslaptintos informacijos valdymą;

	LIETUVOS GELEŽINKELIAI	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Rizikos ir atitiktis
Nacionalinio saugumo atitikties politika		P/FN14/LTG

- 4.6.6. Bendradarbiavimą su nacionalinį saugumą užtikrinančiomis institucijomis.
- 4.7. Politikos 4.3 ir 4.6.3–4.6.6 punktuose nurodytas LTG Verslo atsparumo direktoriaus ir LTG nacionalinio saugumo atitikties vadovo funkcijas bei atsakomybes, tiek kiek jos susijusios su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijas vykdančios LTG įmonių grupės įmonės sudaromomis naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartimis, įgyvendina šios įmonės atsakingi darbuotojai.
- 4.8. LTG veiklos vadovai atsako už tinkamą Politikos įgyvendinimą savo kuriojamų veiklų lygiu, taip pat už jos integravimą į veiklų modelius ir susijusius dokumentus.
- 4.9. Nacionalinio saugumo atitikties elementai skirstomi į tiesioginius ir funkcinus, atsižvelgiant į užduočių pobūdį ir atsakomybės lygmenį. Nacionalinio saugumo atitikties vadovas užtikrina tiek tiesioginį tam tikrų veiklų vykdymą, tiek funkcinę kitų sričių koordinavimo atsakomybę:
- 4.9.1. **Tiesioginiai** – apima veiklų vykdymą, sprendimų priėmimą ir tiesioginę atsakomybę už jų įgyvendinimą;
- 4.9.2. **Funkciniai** – apima reikalavimų nustatymą, įgyvendinimo koordinavimą ir vykdymo priežiūrą. Šiose srityse LTG nacionalinio saugumo atitikties vadovas veikia kaip funkciškai atsakingas asmuo (antra linija), prižiūrintis, kad veiklos vienetai užtikrintų atitiktį keliamoms nuostatom.

 LIETUVOS GELEŽINKELIAI	AB „Lietuvos geležinkeliai“ Rizikos ir atitiktis
Nacionalinio saugumo atitikties politika	P/FN14/LTG

- 4.10. Šis struktūruotas požiūris padeda užtikrinti veiksmingą Politikos įgyvendinimą ir skatina atsakomybės aiškumą visose valdymo grandyse.

5. Baigiamosios nuostatos

- 5.1. Politiką ir jos pakeitimus tvirtina LTG valdyba.
- 5.2. Politikos peržiūrėjimą inicijuoja ir koordinuoja Verslo atsparumo funkcija.
- 5.3. Politika peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus arba esant esminiems pokyčiams nacionalinio saugumo srityje.
